

Hoofdstuk 1

Ongeduldig kijkt Janita op haar horloge. Het is al bijna twee uur. Als haar moeder nu niet snel naar beneden komt, komen ze te laat. Oom Alderick staat erop dat iedereen om drie uur precies op de thee verschijnt voor zijn verjaardag. Zuchtend pakt ze een foto van het dressoir en kijkt met een droevige glimlach naar het tevreden en trotse gezicht van haar vader. Zelf staat ze eveneens stralend naast hem met haar armen om hem heen. Aan de andere kant staan haar moeder en zus zuinig glimlachend en zo adellijk mogelijk geposeerd. Een treffend plaatje van hun gezin. Ze hoort gestommel op de trap en zet de foto snel op zijn plek. In de gang kijkt ze naar haar moeder die in haar beste jurk de trap afkomt. Ze pakt haar moeders jas en houdt hem open. Narrig kijkt haar moeder haar aan.

‘Niet die, de vos natuurlijk,’ snauwt ze.

‘Mam, het is 22 graden! De vos is veel te warm.’

‘De vos, Janita!’

Zuchtend hangt Janita de zomerjas weer terug. De vos is de enige jas die in de ogen van haar moeder kan voldoen voor een bezoek aan het landgoed van haar zwager. Een loodzware groene jas met een kraag van vossenbont. Janita slikt en houdt de gewraakte jas op. Wat zou haar moeder zelf graag hebben gewoond in het landhuis. Ze heeft het haar man nooit vergeven dat hij zijn rechten opgaf om zijn broer het landgoed te kunnen laten behouden en dat zij zelf in Groningen gingen wonen. Janita’s lieve vader, die tevreden was met zijn baan bij de belastingdienst en liever tijd doorbracht met zijn gezin of vissend aan de waterkant, dan dat hij een grootse carrière najoeg.

De drie kwartier rijden naar Bijdewolde leggen ze zwijgend af. Haar moeder dept nerveus met een zakdoekje wat zweetdruppels van haar voorhoofd. Ze is nooit de vrolijkste, maar bij een bezoek aan haar zwager is ze niet te genieten. Janita grinnikt in zichzelf. Het is ook geen gezicht. Haar oude rode autootje, waar haar moeder in de vos straks zo galant mogelijk zal proberen uit te stappen voor het bordes van het landhuis. Een landgoed in verval. Want hoe adellijk haar oom de jonkheer ook doet, hij heeft niet genoeg geld om het te onderhouden. Zijn eigen schuld, vindt Janita. Er zijn subsidiemogelijkheden, maar daar wil hij geen gebruik van maken omdat hij het landgoed dan deels toegankelijk moet maken voor publiek. Ongetwijfeld is dat straks één van de gespreksthema’s bij de

thee. Haar moeder en zus steunen hem daarin. Zij vinden het niet passen bij zijn status. Janita mengt zich niet meer in deze discussie. Haar mening; “dat het toch fijn is om mensen te laten genieten van het prachtige landgoed,” wordt niet gewaardeerd.

Ze draait haar auto de inrit in. Piepend openen de oude ijzeren hekken zich waarna ze de prachtige oprijlaan inrijden tussen de statige oude beukenbomen. Precies op tijd staan ze voor het bordes van het hoofdgebouw. Het oorspronkelijke witte landhuis ziet grauw en hier en daar bladdert het pleister van de muren. De deuren zwaaien al open en oom verschijnt in de deuropening. 85 jaar is hij vandaag geworden, maar dat is hem niet aan te zien. Puffend stapt haar moeder uit de auto als Janita de deur voor haar openhoudt. Zo waardig mogelijk schrijdt ze de trap op.

‘Dag Alderick, van harte gefeliciteerd.’ In de lucht zweven twee kussen. Als Janita de tas met het cadeau uit de achterbak heeft gevist, zijn de twee al uit het zicht verdwenen. Ondanks het achterstallig onderhoud is de hal imponerend. De indrukwekkende grote kristallen kroonluchter die de ruimte in de hoge hal vult, is adembenemend. Een aantal geschilderde voorvaderen hangen streng kijkend aan de muur. Zij geven haar het gevoel niet aan hun standaard te voldoen, zoals ze ook nooit aan de verwachtingen van haar moeder en zus voldoet. Een brede trap splitst zich bovenaan in twee delen. In gedachten ziet ze haar vader als kind de trap afrennen. Dit mocht natuurlijk niet, maar hij deed het wel, zo had hij haar verteld. De titel jonkheer kon hem gestolen worden. “Het gaat erom wie je bent als mens,” hield hij haar altijd voor. Dat in gedachten houdend recht Janita haar rug voor ze de salon instapt.

Haar zus is er al, zonder haar man, ziet Janita. Vreemd! Meestal laat hij geen gelegenheid voorbijgaan om zijn opwachting te maken. Haar zus en zwager wonen eveneens in Bijdewolde, waar ze een paar jaar geleden een prachtige villa hebben laten bouwen. Haar zwager heeft een goedlopend bouwbedrijf en probeert oom bij elke gelegenheid een renovatieopdracht te ontfutselen.

Ze loopt de felicitatieronde en gaat een beetje achteraf zitten. Om vijf uur is het feest weer afgelopen, tot zo lang mag ze in stilte genieten van het salondrama dat zich voor haar neus afspeelt.

‘Janita?’ Ze schrikt op en kijkt in de vragende blikken van het gezelschap.

‘Sorry?’

‘Ik vroeg je in welk bedrijf je nu een betrekking hebt,’ zegt oom Alderick met zijn geaffecteerde stem.

Janita schuift op haar stoel, voelt haar wangen warm worden, slikt en twijfelt even. Nee, bedenkt ze, de dwingende ogen van haar moeder negerend om een imponerend bedrijf te noemen, je mag jezelf zijn.

‘Ik ben op dit moment werkzoekend. Er moet worden bezuinigd en nu het hoogseizoen is afgelopen hebben ze mijn functie geschrapt.’ Het gesprek valt stil. Uit haar ooghoeken ziet ze haar moeder en zus elkaar beschaamd aankijken. Tja, het is ook geen mooi visitekaartje. Geen universitaire opleiding, gescheiden, tot overmaat van ramp werkloos, wonend in een klein flatje in een niet zo’n beste buurt van Groningen. Het ergste heeft ze nog niet eens verteld. Ze raakt dat flatje kwijt. De staat van het gebouw is zo slecht dat het over een maand met de grond gelijk gemaakt wordt. Ze heeft een ...